

**PROGRAM KURSU KWALIFIKACYJNEGO
DLA OPIEKUNÓW MEDYCZNYCH
uzupełniającego
w zakresie kwalifikacji
MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych
i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**

opracowany w ramach projektu
„Rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji opiekunów medycznych, odpowiadających na
potrzeby epidemiologiczno-demograficzne kraju”
nr POWR.07.01.00-00-0001/22
finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Działania 7.1 Wzmocnienie zasobów kadrowych systemu ochrony zdrowia
Oś priorytetowa VII Wsparcie REACT-EU dla obszaru zdrowia
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Zatwierdzam

z up. Ministra Zdrowia
Piotr Bromber
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Zdrowia

Warszawa 2022

Program przygotowany przez zespół w składzie:

1. Mariola Łodzińska - ekspert w obszarze pielęgniarstwa
2. Urszula Blicharz - ekspert w obszarze metodyki i dydaktyki
3. dr n. med. Tomasz Anyszek - ekspert w obszarze medycyny laboratoryjnej
4. dr hab. n. med. Mateusz Jankowski, prof. CMKP - przedstawiciel Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego
5. Marta Opałka - przedstawiciel Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego
6. Katarzyna Partyka - przedstawiciel Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego
7. Edyta Gadomska - przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia
8. Ewa Majsterek - przedstawiciel Ministerstwa Zdrowia

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

I.1. Ogólne informacje

1. Kurs kwalifikacyjny dla opiekunów medycznych uzupełniający w zakresie kwalifikacji MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej, zwany dalej także „kursem”, realizowany jest w ramach projektu pn. „Rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji opiekunów medycznych, odpowiadających na potrzeby epidemiologiczno-demograficzne kraju”, nr POWR.07.01.00-00-0001/22, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 7.1 Wzmocnienie zasobów kadrowych systemu ochrony zdrowia Oś priorytetowa VII Wsparcie REACT-EU dla obszaru zdrowia Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.
2. Kurs adresowany jest do opiekunów medycznych z obszaru całego kraju, którzy uzyskali kwalifikacje do wykonywania zawodu przed 1 września 2021 r., zgodnie z przepisami dotyczącymi dostępu do zawodu opiekuna medycznego.
3. Kurs ma na celu uzupełnienie wiedzy i umiejętności zawodowych opiekunów medycznych w zakresie:
  - 1) kwalifikacji MED14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej, obejmującej:
    - a) podstawy opieki medycznej,
    - b) rozpoznawanie problemów opiekuńczych osoby chorej i niesamodzielnej,
    - c) wykonywanie wybranych czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych,
    - d) wykonywanie wybranych czynności z zakresu opieki medycznej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki,
    - e) wykonywanie czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych u pacjenta z trudnościami oddychania,
    - f) wykonywanie czynności opiekuńczych i pielęgnacyjnych u pacjenta z zespołem otępiennym,
    - g) podawanie leków osobie chorej i podopiecznej,
    - h) wykonywanie testów diagnostycznych dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi oraz innych testów paskowych,
    - i) pobieranie krwi żyłnej i włośniczkowej oraz innych materiałów do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych,
    - j) prowadzenie gimnastyki przyłóżkowej,
  - w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym;
  - 2) przygotowania do pracy z pacjentem z COVID-19 oraz innymi chorobami zakaźnymi lub po przebytej chorobie zakaźnej.

4. Kurs obejmuje 260 godzin dydaktycznych (1 godzina = 45 min.), z czego część teoretyczna - 140 godzin, realizowana w formie e-learningu oraz część praktyczna - 120 godzin, realizowana w formie stacjonarnej.
5. Opiekun medyczny, który ukończył kurs:
- a) w zakresie wiedzy posiada:
- podstawową wiedzę z zakresu wybranych obszarów nauk medycznych i nauk o zdrowiu: wiedza z zakresu podstaw neurologii, epidemiologii chorób zakaźnych, geriatricy, opieki paliatywnej, farmakologii, analityki medycznej, fizjoterapii,
  - znajomość regulacji prawnych i norm etycznych odnoszących się do nowej roli opiekuna medycznego w systemie opieki nad pacjentem,
  - podstawową wiedzę w zakresie opieki nad pacjentem w trakcie lub po przebytej chorobie COVID-19 lub innej chorobie zakaźnej,
  - podstawową wiedzę z zakresu wykonywania wybranych czynności medycznych, w tym pobierania krwi żyłnej i włośniczkowej,
  - podstawową wiedzę z zakresu zasad wykonywania przyłóżkowej gimnastyki w systemie osiowo-symetrycznym;
- b) w zakresie umiejętności potrafi:
- sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie lub po przebytej chorobie COVID-19 lub innej chorobie zakaźnej,
  - sprawować opiekę nad pacjentem z demencją,
  - stosować zasady współpracy z pielęgniarkami i lekarzami oraz innym personelem medycznym, w związku z nową rolą w systemie opieki nad pacjentem, w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym,
  - pobierać krew żylną i włośniczkową oraz inne materiały do badań laboratoryjnych,
  - wykonywać wybrane czynności medyczne w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym, na zlecenie lekarza lub pielęgniarki,
  - prowadzić przyłóżkową gimnastykę w systemie osiowo-symetrycznym;
- c) w zakresie kompetencji społecznych:
- K1. szanuje godność i autonomię podopiecznego,
  - K2. przestrzega tajemnicy zawodowej,
  - K3. przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych,
  - K4. przestrzega praw pacjenta,
  - K5. systematycznie wzbogaca swoją wiedzę zawodową i umiejętności poprawy jakości pracy opiekuna medycznego,
  - K6. rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość,
  - K7. wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem,
- w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym.

I.2. Organizacja zajęć

I.2.1. CZĘŚĆ TEORETYCZNA (e-learning)

1. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację części teoretycznej kursu w formie e-learningowej jest Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, zwane dalej CMKP.
2. Część teoretyczna kursu realizowana jest w formie e-learningowej, za pośrednictwem platformy edukacyjnej: <https://www.cmkp.edu.pl/e-learning>
3. CMKP zapewnia odpowiednią kadre dydaktyczną przygotowaną do prowadzenia zajęć teoretycznych, obejmujących wymagane treści nauczania wskazane w programie.

I.2.2. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

1. Część praktyczną kursu mogą prowadzić podmioty (szkoły, placówki lub centra kształcenia zawodowego), prowadzące kształcenie w zawodzie opiekun medyczny, o którym mowa w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego¹, wyłonione w drodze zamówienia publicznego, spełniające poniższe wymagania:
  - 1) posiadają co najmniej 5-letnie doświadczenie w prowadzeniu kształcenia w zawodzie opiekun medyczny, w tym z uwzględnieniem okresu po 1 września 2021 r.
  - 2) dysponują kadre dydaktyczną przygotowaną do prowadzenia zajęć praktycznych, która posiada wykształcenie i doświadczenie zawodowe adekwatne do tematu prowadzonych zajęć, tj. spełnia łącznie następujące warunki:
    - posiada tytuł magistra pielęgniarstwa lub specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa, lub tytuł lekarza medycyny, lub diagnosty laboratoryjnego, lub tytuł magistra fizjoterapii, lub magistra farmacji,
    - posiada doświadczenie w realizacji zajęć dydaktycznych dla kadr medycznych w ostatnich 2 latach (nie mniej niż 20 godzin dydaktycznych),
    - posiada co najmniej 5 lat doświadczenia zawodowego w podmiocie leczniczym lub w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej;
  - 3) dysponują bazą i sprzętem dydaktycznym, tj. niezbędnym wyposażeniem, o którym mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 maja 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 1087).

I.3. Ocena wiedzy i umiejętności praktycznych

1. Ocena zdobytej wiedzy uczestników kursu dokonywana jest za pomocą testu zaliczającego, po zrealizowaniu części teoretycznej kursu (stanowiącego egzamin teoretyczny).
2. Warunkiem zaliczenia egzaminu teoretycznego jest udzielenie przynajmniej 65% prawidłowych odpowiedzi.
3. Ocena nabytych umiejętności praktycznych uczestników kursu dokonywana jest na podstawie zaliczenia wszystkich ćwiczeń przewidzianych w programie kursu, jako

---

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 stycznia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 211)

- warunki zaliczenia modułu (stanowiących łącznie egzamin praktyczny).
4. Zaliczenie egzaminu teoretycznego oraz egzaminu praktycznego stanowi zaliczenie kursu i uprawnia do uzyskania zaświadczenia o ukończeniu kursu.
  5. Po ukończeniu kursu kwalifikacyjnego uczestnik otrzymuje zaświadczenie.

II. PLAN KURSU KWALIFIKACYJNEGO

Lp.	Moduł	Liczba godzin teoretycznych	Liczba godzin praktycznych	Liczba godzin ogółem
1	Moduł I. Podstawy opieki medycznej z uwzględnieniem tematyki dotyczącej chorób zakaźnych	22	0	22
2	Moduł II. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych i pielęgnacyjnych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną	8	0	8
3	Moduł III. Wykonywanie wybranych czynności z zakresu opieki medycznej	75	102	177
4	Moduł IV. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych dla osoby chorej i niesamodzielną z uwzględnieniem opieki nad osobami z demencją	12	10	22
5	Moduł V. Prowadzenie przyłóżkowej aktywizacji z wykorzystaniem elementów gimnastyki osiowo-symetrycznej w trzech płaszczyznach jednocześnie	23	8	31
Ogółem czas trwania kursu wraz z egzaminem teoretycznym i praktycznym		140	120	260

Literatura:

- 1) Podstawowe czynności medyczne i pielęgnacyjne. Krystyna Klimaszewska, Anna Baranowska, Elżbieta Krajewska–Kułak, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017
- 2) Podstawy pielęgniarstwa tom 2. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarzkiej. Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka, Anna Majda, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017
- 3) Wstrzyknięcia śródskórne, podskórne, domięśniowe i dożylnie. Wiesława Ciechaniewicz, Anna Maria Cybulska, Elżbieta Grochans, Ewa Łoś, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022

- 4) Covid - 19 patogeneza i postępowanie. Tadeusz Płusa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021
- 5) Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Katarzyna Wieczorowska–Tobis, Dorota Talarska, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2017
- 6) Choroby wieku podeszłego, Tomasz Kostka, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009
- 7) Opieka na osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym i niesamodzielnymi. Podręcznik dla opiekunów medycznych. Dorota Tokarska, Katarzyna Wieczorkowska–Tobis, Elżbieta Szwalkiewicz, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
- 8) Zarys anatomii człowieka. Małgorzata Bujanowska, Wydawnictwo Centrum Rozwoju Edukacji Edicon Sp. z.o.o. Poznań 2016
- 9) Bezpieczeństwo pacjenta w opiece zdrowotnej. Mirosława Noppenberg, Iwona Bodys–Cupak, Maria Kózka, Wydawnictwo Lekarskie PZWL , Warszawa 2022
- 10) Opieka na osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym i niesamodzielnymi. Podręcznik dla opiekunów medycznych. Dorota Tokarska, Katarzyna Wieczorkowska–Tobis, Elżbieta Szwalkiewicz, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
- 11) Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. Marta Muszalik, Kornelia Kędziora–Kornatowska, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018
- 12) Opieka nad osobami starszymi. Przewodnik dla zespołu terapeutycznego. Mateusz Cybulski, Elżbieta Krajewska–Kułak, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
- 13) Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Elżbieta Krajewska-Kułak, Anna Kwiatkowska, Wenancjusz Panek, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022
- 14) Przewlekle chory w domu – gdzie szukać pomocy? Dorota Czajka, Beata Czekala Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
- 15) Fizjoterapia ogólna. Jerzy E. Kiwerski, Katarzyna Włodarczyk
- 16) Technika wykonywania ćwiczeń leczniczych. Adam Rosławski, Tadeusz Skolimowski, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022
- 17) Fizjoterapia w geriatryi. Borowicz Adrianna Maria, Katarzyna Wieczorowska-Tobis, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022
- 18) Diagnostyka laboratoryjna w pielęgniarstwie i położnictwie. O. Ciepiera, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2021
- 19) Bezpieczeństwo epidemiologiczne – 90 procedur dla placówek medycznych. Sylwester Bryłka, Monika Dłużewska, Karolina Kołakowska, Bartłomiej Rawski, Wiedza i Praktyka Sp. z.o.o, Warszawa 2012
- 20) Opieka nad osobami starszymi. Przewodnik dla zespołu terapeutycznego. Mateusz Cybulski, Elżbieta Krajewska–Kułak, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
- 21) Rekomendacje EFLM-COLABIOCLI dotyczące pobierania krwi żyłnej z 2018 roku. <https://kidl.org.pl/book/category?id=1>
- 22) Algorytmy czynności i zabiegów pielęgniarzkich. Halina Kulik, Jolanta Eszyk <https://ppm.sum.edu.pl/info/book/SUM377899366b9648bfb1809cd46489141c/>

III. HARMONOGRAM REALIZACJI KURSU KWALIFIKACYJNEGO – CZĘŚĆ TEORETYCZNA (E-LEARNING)

Moduł I

Podstawy opieki medycznej z uwzględnieniem tematyki dotyczącej chorób zakaźnych - część teoretyczna (e-learning) - 22 godz.

Cel kształcenia:

Uzupełnienie wiedzy z zakresu przepisów prawa i zasad etycznych oraz podstaw opieki medycznej z uwzględnieniem chorób zakaźnych, w tym Covid-19, która będzie podstawą kształtowania umiejętności wykonywania wybranych czynności medycznych oraz nabycie wiedzy z podstaw farmakologii w zakresie niezbędnym podczas podawania leków lub ich przechowywania i przygotowywania, zgodnie z obowiązującymi standardami.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy	Treści kształcenia	Liczba godzin	Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia
Temat: Przepisy prawne regulujące zasady sprawowania opieki nad pacjentem, w związku z nową rolą opiekuna medycznego w systemie opieki nad pacjentem, w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym		1	
W1. Wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa W2. Omawia zastosowanie przymusu bezpośredniego zgodnie z przepisami w sprawie ochrony zdrowia psychicznego W3. Wymienia przepisy sanitarno-epidemiologiczne obowiązujące podczas sprawowania opieki	1. Przepisy prawne w sprawowaniu opieki nad pacjentem zawarte w: <ul style="list-style-type: none"> • Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 z późn. zm.) • Ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2011 Nr 112 poz. 654 z późn. zm.) • Ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U. 2009 Nr 52 poz. 417 z późn. zm.) • Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 1994 Nr 111 poz. 535 z późn. zm.) • Ustawie z dnia 5.12.2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2008 r. nr 234, poz.	1	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa lub specjalista w zakresie prawa medycznego

	<p>1570 z późn. zm.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie stosowania przymusu bezpośredniego i jego dokumentowanie (Dz. U. poz. 2459, z późn zm.) 		
<p>Temat: Podstawy prawno-etyczne wykonywania zawodu opiekuna medycznego w związku z nową rolą opiekuna medycznego w systemie opieki nad pacjentem</p>		1	
<p>W4. Omawia zasady etyki oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca zawód opiekuna medycznego</p> <p>W5. Podaje przykłady problemów w pracy opiekuna medycznego związane z odpowiedzialnością moralną oraz odpowiedzialnością pracowniczą</p> <p>W6. Podaje przykłady dylematów etycznych w pracy opiekuna medycznego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opiekun medyczny w zespole opiekuńczym i terapeutycznym 2. Nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów interpersonalnych z pacjentem, zespołem terapeutycznym i rodziną 	1	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>
<p>Temat: Formy i zasady korzystania z pomocy instytucjonalnej na podstawie przepisów prawa, (w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym)</p>		2	
<p>W7. Wymienia formy pomocy instytucjonalnej i zasady korzystania z niej na podstawie przepisów prawa, w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej 2. Omówienie przepisów rozporządzeń dotyczących form pomocy instytucjonalnej i zasad korzystania z niej, uwzględniając: <ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. 2005 nr 189 poz. 1598 z późn. zm.) • Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych w ramach opieki długoterminowej (Dz. U. Nr 140, poz. 1147 z późn. zm.) 	2	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa lub specjalista w zakresie prawa medycznego</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. Nr 140, poz. 1146 z późn. zm.) <p>3. Warunki objęcia chorego opieką paliatywną na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 października 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej (Dz.U. 2013 poz. 1347 z późn. zm.)</p>		
Temat: Podstawy anatomii i fizjologii człowieka w zakresie wykonywanych wybranych czynności medycznych w związku z nową rolą opiekuna medycznego w systemie opieki nad pacjentem		1	
<p>W8. Objaśnia pojęcia z zakresu podstaw anatomii i fizjologii człowieka</p> <p>W9. Omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka</p> <p>W10. Opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i funkcjonowanie organizmu człowieka 2. Budowa tkanek, narządów i układów organizmu człowieka 3. Czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów 	1	Lekarz medycyny lub mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Dokumentacja medyczna – zasady prowadzenia i przechowywania, w związku z nową rolą opiekuna medycznego w systemie opieki nad pacjentem, w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym		1	
<p>W11. Omawia rodzaje dokumentacji medycznej pacjenta</p> <p>W12. Omawia zasady prowadzenia i przechowywania dokumentacji medycznej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumentacja medyczna - zasady prowadzenia i przechowywania z uwzględnieniem dokumentacji elektronicznej 	1	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Wybrane choroby zakaźne, epidemie i pandemie (w tym COVID-19)		2	
<p>W13. Wymienia wybrane choroby zakaźne</p> <p>W14. Charakteryzuje objawy i powikłania chorób zakaźnych, ze</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe definicje w epidemiologii 2. Epidemiologia, leczenie oraz profilaktyka w wybranych chorobach zakaźnych 3. Objawy i powikłania wybranych chorób zakaźnych, ze szczególnym 	1	lekarz medycyny specjalista zdrowia publicznego

szczególnym uwzględnieniem COVID-19	uwzględnieniem COVID-19		lub epidemiologii lub chorób zakaźnych lub chorób wewnętrznych lub medycyny rodzinnej lub pediatrii lub mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii i higieny
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koronawirusy patogenne dla człowieka 2. Wirus SARS-CoV-2, czynnik etiologiczny COVID-19 (budowa i, mechanizmy chorobotwórczości, patogenezą COVID-19) 	1	lekarz medycyny specjalista zdrowia publicznego lub epidemiologii lub chorób zakaźnych lub chorób wewnętrznych lub medycyny rodzinnej lub pediatrii lub mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie

			pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii i higieny
Temat: Profilaktyka chorób zakaźnych		4	
<p>W15. Opisuje sposoby ograniczenia transmisji chorób zakaźnych</p> <p>W16. Promuje wartość szczepień ochronnych</p> <p>W17. Opisuje metody ochrony przed zakażeniem w codziennym życiu</p>	<p>1. Farmakologiczne i pozafarmakologiczne metody ograniczania transmisji chorób zakaźnych, ze szczególnym uwzględnieniem szczepień</p>	<p>2</p> <p>lekarz medycyny specjalista zdrowia publicznego lub epidemiologii lub chorób zakaźnych lub chorób wewnętrznych lub medycyny rodzinnej lub pediatrii lub mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub epidemiologii i higieny</p>	
	<p>1. Metody ochrony przed zakażeniem w pracy i w codziennym życiu – podstawy stosowania środków ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz zasady dezynfekcji</p>	<p>2</p> <p>lekarz medycyny specjalista zdrowia</p>	

	2. Sposoby zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych - podstawy nadzoru sanitarno-epidemiologicznego		publicznego lub epidemiologii lub chorób zakaźnych lub chorób wewnętrznych lub medycyny rodzinnej lub pediatrii lub mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicz nego lub epidemiologii i higieny
Temat: Diagnostyka chorób zakaźnych		2	
W18. Wyjaśnia zasady diagnostyki wybranych chorób zakaźnych i zakażeń	1. Diagnostyka wybranych chorób zakaźnych: – bakteryjnych – wirusowych 2. Diagnostyka zakażeń SARS-CoV-2 – testy molekularne, antygenowe	2	diagnosta laboratoryjny
Temat: Migracja ludności a odporność populacyjna – choroby zakaźne, które mogą zagrażać w kryzysie migracyjnym		2	
W19. Wymienia zakażenia niebezpieczne dla zdrowia i życia człowieka dorosłego i dziecka	1. Gruźlica – czy grozi nam kryzys epidemiologiczny w związku z migracją wojenną 2. Krztusiec i inne choroby wieku dziecięcego 3. Odra – choroba, która powraca 4. Wirusowe zapalenia wątroby (WZW typu B i typu C)	2	lekarz medycyny specjalista zdrowia publicznego lub epidemiologii

			lub chorób zakaźnych lub chorób wewnętrznych lub medycyny rodzinnej lub pediatrii
Temat: Podstawowe informacje o lekach, z uwzględnieniem leków stosowanych w zakażeniach		6	
W20. Omawia postacie, dawki i mechanizmy działania leków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawowe definicje związane z lekami i ich stosowaniem 2. Postacie, dawki i drogi wprowadzania leków 3. Podstawowe mechanizmy działania leków 4. Interakcje leków i działania niepożądane 	2	lekarz medycyny specjalista w zakresie chorób wewnętrznych lub pediatrii lub medycyny rodzinnej lub mgr farmacji
W21. Opisuje losy leków w organizmie LADME W22. Charakteryzuje metabolizm leków i miejsca metabolizmu leków W23. opisuje zasady dawkowania leków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy farmakokinetyki 2. Zasady dawkowania leków 3. Zasady przechowywania leków 	2	lekarz medycyny specjalista w zakresie chorób wewnętrznych lub pediatrii lub medycyny rodzinnej lub mgr farmacji
W24. Charakteryzuje leki	1. Podział leków stosowanych w zakażeniach:	2	lekarz

stosowane w zakażeniach: a) bakteryjnych, b) wirusowych c) pasożytniczych d) grzybiczych	a) bakteryjnych b) wirusowych c) pasożytniczych d) grzybiczych		medycyny specjalista w zakresie chorób wewnętrznych lub pediatrii lub medycyny rodzinnej lub mgr farmacji
Razem liczba godzin:		22	
Wszyscy wykładowcy w ramach prowadzonych zajęć tworzą warunki do kształtowania następujących kompetencji społecznych	K1. Szanuje godność i autonomię podopiecznego K2. Przestrzega tajemnicy zawodowej K3. Przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych K4. Przestrzega praw pacjenta K5. Aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w celu poprawy jakości pracy opiekuna medycznego K6. Rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość K7. Wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem		
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu	Kontrola pisemna – końcowy egzamin testowy obejmujący m.in. treści modułu I		

Moduł II

Rozpoznawanie problemów opiekuńczych i pielęgnacyjnych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną - część teoretyczna (e-learning) - 8 godz.

Cel kształcenia:

Uzupełnienie wiedzy z zakresu rozpoznawania problemów opiekuńczych oraz uzyskanie wiedzy z zakresu rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną z uwzględnieniem chorób zakaźnych u pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym.

Efekty uczenia się	Tematyka zajęć	Liczba godzin	Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia
Temat: Niepełnosprawność i niesamodzielność pacjentów przebywających w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym		6	
<p>W25. Omawia problemy związane z niepełnosprawnością, niesamodzielną i procesem starzenia</p> <p>W26. Opisuje objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia i unieruchomieniem</p> <p>W27. Wymienia osoby współpracujące w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>W28. Objaśnia potrzebę współpracy w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>W29. Uzasadnia rolę rodziny w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy dotyczące niepełnosprawności i starzenia się 2. Problemy funkcjonalne oraz potrzeby biologiczne i psychospołeczne człowieka w poszczególnych fazach życia i stanach zdrowia 3. Rola rodziny w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej 4. Wskazania do objęcia opieką przez opiekuna medycznego osoby przewlekle chorej i niesamodzielnej 5. Modyfikowanie działań opiekuńczo-pielęgnacyjnych opiekuna medycznego w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej lub niesamodzielnej u pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym 	4	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
<p>W30. Wyjaśnia istotę samoopieki oraz deficytu samoopieki</p> <p>W31. Wyjaśnia pojęcia niedożywienia i odwodnienia oraz wymienia skutki tych stanów dla zdrowia i życia człowieka</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skutki niesamodzielności w zakresie zaspokajania potrzeb życiowych 2. Możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoopieki 3. Rozpoznawanie problemów w zakresie wydalania – 	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa

<p>W32. Wyjaśnia pojęcia mikcji i defekacji oraz wymienia skutki braku kontroli nad wydalaniem</p> <p>W33. Opisuje skutki długotrwałego unieruchomienia</p> <p>W34. Omawia skutki zaniedbań higienicznych</p> <p>W35. Omawia relacje międzyludzkie i ich znaczenie</p> <p>W36. Wymienia warunki sprzyjające efektywnemu komunikowaniu się w procesie terapeutycznym</p> <p>W37. Opisuje zasadę pierwszego kontaktu</p>	<p>nietrzymanie moczu, nietrzymanie stolca</p> <p>4. Skutki długotrwałego unieruchomienia</p> <p>5. Znaczenie efektywnego komunikowania się z osobą chorą i niesamodzielną oraz jej rodziną w rozpoznawaniu potrzeb i problemów u pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym</p>		
<p>Temat: Znaczenie pomiarów antropometrycznych oraz pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi, temperatury ciała, obliczania wskaźnika masy ciała dla zdrowia pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym</p>		<p>2</p>	
<p>W38. Wyjaśnia potrzebę systematycznego prowadzenia wybranych pomiarów antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi temperatury ciała, obliczania wskaźnika masy ciała osoby dorosłej i osoby starszej</p> <p>W39. Opisuje zachowania zdrowotne w zależności od stopnia niesamodzielności i niepełnosprawności</p>	<p>1. Znaczenie wybranych pomiarów antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi temperatury ciała, obliczania wskaźnika masy ciała pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym</p> <p>2. Edukacja zdrowotna, zachowania prozdrowotne</p>	<p>2</p>	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>
<p>Razem liczba godzin</p>		<p>8</p>	<p>-</p>
<p>Wszyscy prowadzący w ramach</p>	<p>K1. Szanuje godność i autonomię podopiecznego</p>		

<p>prorowadzonych zajęć tworzą warunki do kształtowania następujących kompetencji społecznych:</p>	<p>K2. Przestrzega tajemnicy zawodowej K3. Przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych K4. Przestrzega praw pacjenta K5. Aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w celu poprawy jakości pracy opiekuna medycznego K6. Rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość K7. Wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem</p>
<p>Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>Kontrola pisemna – końcowy egzamin testowy obejmujący m.in. treści modułu II</p>

Moduł III

Wykonywanie wybranych czynności z zakresu opieki medycznej

- część teoretyczna (e-learning) - 75 godz.

Cel kształcenia:

Zdobycie wiedzy w celu kształtowania umiejętności wykonywania wybranych czynności medycznych, w tym na zlecenie lekarza lub pielęgniarki.

Efekty uczenia się	Tematyka zajęć	Liczba godzin	Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia
Temat: Zasady wykonywania czynności i zabiegów medycznych przez opiekuna medycznego		2	
<p>W40. Omawia zadania opiekuna medycznego w zakresie wykonywania zabiegów i czynności na zlecenie lekarza lub pielęgniarki</p>	<ol style="list-style-type: none"> Problemy zdrowotne pacjentów z chorobami układu krążenia, narządu ruchu, układu oddechowego i cukrzycy Rodzaje czynności i zabiegów medycznych wykonywanych przez opiekuna medycznego na 	2	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>

	zlecenie lekarza lub pielęgniarki		
Temat: Monitorowanie bilansu płynów i procedura dobowej zbiórki moczu u pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym		2	
W41. Omawia znaczenie i sposób monitorowania bilansu płynów i procedurę dobowej zbiórki moczu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady monitorowania bilansu płynów: <ul style="list-style-type: none"> – dokumentowanie bilansu płynów – przekazywanie informacji pielęgniarce lub lekarzowi 2. Dobowa zbiórka moczu - zasady pobrania materiału i przekazanie próbki moczu do punktu pobrań 	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Zabiegi przeciwzapalne i kąpiele lecznicze u pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym		2	
W42. Rozróżnia zabiegi przeciwzapalne i kąpiele lecznicze	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje zabiegów przeciwzapalnych i kąpeli leczniczych wykonywanych przez opiekuna medycznego 2. Wskazania do stosowania zabiegów przeciwzapalnych i kąpeli leczniczych 	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Płukanie jamy ustnej, gardła, oka i rany oraz zmiana opatrunku na ranie niepowikłanej		6	
W43. Opisuje zasady płukania jamy ustnej, gardła, oka i rany oraz zmiany opatrunku na ranie niepowikłanej na zlecenie lekarza/pielęgniarki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Surowce stosowane w recepturowych lekach do jamy ustnej, gardła, oka i rany niepowikłanej 2. Zasady płukania jamy ustnej, gardła, oka i rany niepowikłanej 3. Procedury związane ze zmianą opatrunku na ranie niepowikłanej 	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzaje opatrunków na ranie niepowikłanej 2. Częstotliwość zmiany opatrunku na ranie niepowikłanej 	1	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady zmiany opatrunku w zależności od jego rodzaju 	2	mgr pielęgniarstwa

	2. Schemat zmiany opatrunku w domu		lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	1. Przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki 2. Higiena rąk Ayliffe'a	1	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Diety terapeutyczne w wybranych schorzeniach		4	
W44. Omawia stosowanie diet terapeutycznych w wybranych schorzeniach	1. Zasady leczenia dietetycznego w wybranych schorzeniach układu pokarmowego 2. Powikłania leczenia dietetycznego w zakresie podstaw opieki pielęgnacyjnej 3. Znaczenie edukacji w procesie leczenia dietetycznego alergii pokarmowej	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	4. Problemy w zakresie odżywiania pacjentów niepełnosprawnych i niesamodzielnych 5. Zalecenia dietetyczne dla pacjentów z nadciśnieniem tętniczym pierwotnym	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Zasady obsługi pacjentów ze stomią, w tym tracheotomią, ileostomią, kolostomią, urostomią, gastrostomią (PEG) u pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym		10	
W45. Opisuje rodzaje stomii, w tym tracheotomię, ileostomię, kolostomię, urostomię, gastrostomię (PEG), oraz rodzaje stosowanego sprzętu stomijnego	1. Rodzaje i przyczyny stomii 2. Podział i charakterystyka stomii wg anatomicznego umiejscowienia: - gastrostomia - jejunostomia - ileostomia - kolostomia - urostomia	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa

	- endoskopowa gastrostomia (PEG)		
	1. Rodzaje systemów stomijnych i pielęgnacja skóry wokół niepowikłanej stomii 2. Najczęstsze typy stomii i problemy ze stomią	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
W46. Opisuje zasady opieki nad pacjentem ze stomią niepowikłaną	1. Higiena i pielęgnacja skóry wokół niepowikłanej tracheotomii, gastrostomii, ileostomii, kolostomii 2. Odżywianie po zabiegu wyłonienia stomii 3. Powikłania po wyłonieniu stomii	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	1. Metody, zasady wykonywania zabiegów higienicznych u pacjentów ze stomią niepowikłaną 2. Wskazówki dotyczące kąpieli w wannie i pod prysznicem u pacjentów ze stomią	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	1. Czynniki mające wpływ na prawidłowe funkcjonowanie stomii i jakość życia pacjenta	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Zasady opieki nad pacjentem z trudnościami oddychania		10	
W47. Omawia zasady udrażniania dróg oddechowych, w tym zastosowanie rurki tracheostomijnej	1. Oddychanie tlenowe – etapy, charakterystyka i przebieg. Jak oddychają komórki? 2. Zaburzenia oddychania - choroby układu oddechowego 3. Zdrowy oddech a zaburzenia oddychania 4. Zaburzenia cyklu oddychania 5. Zaburzenia toru oddychania 6. Zaburzenia ruchomości klatki piersiowej	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	1. Wskazania do wykonania tracheotomii 2. Tracheotomia - przebieg, zalecenia po zabiegu, powikłania.	4	mgr pielęgniarstwa

			lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	1. Rurka tracheostomijna - rodzaje, pielęgnacja skóry wokół rurki, jedzenie, mówienie	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
	1. Opieka nad pacjentem z rurką tracheostomijną. 2. Zmiana opatrunku wokół tracheostomii.	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Zasady opieki nad pacjentem z zaburzeniami połykania		2	
W48. Identyfikuje zaburzenia połykania u osoby chorej i niesamodzielnej	1. Zaburzenia połykania u osoby chorej i niesamodzielnej – definicja, przyczyny, objawy i leczenie, zagrożenia, postępowanie 2. Karmienie chorego metodą porcji 3. Karmienie chorego przez przezskórną gastrostomię PEG	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa lub lekarz medycyny specjalista w zakresie chorób wewnętrznych, pediatrii lub anestezjologii i intensywnej terapii
Temat: Badania glukometrem pacjentów przebywających w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym		2	

<p>W49. Wykonuje badanie glukometrem w celu oznaczenia stężenia poziomu glukozy we krwi osobie chorej i niesamodzielnej w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Procedury badania glukometrem w celu oznaczenia stężenia glukozy we krwi osoby chorej i niesamodzielnej 2. Dokumentowanie wykonania pomiaru glukozy glukometrem 	<p>2</p>	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>
<p>Temat: Zasady pomocy w podawaniu leków osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki</p>		<p>8</p>	
<p>W50. Opisuje poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz ich postaci i drogi ich podawania W51. Omawia zasady pomocy w podawaniu leków osobie chorej i niesamodzielnej W52. Omawia zasady przechowywania i przygotowywania leków zgodnie z obowiązującymi standardami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady podawania leków na zlecenie lekarza lub pielęgniarki: <ul style="list-style-type: none"> - przez układ pokarmowy (doustnie, podjęzykowo, okołopoliczkowo, doodbytniczo) - na skórę - przez układ oddechowy (nebulizatory, inhalatory ciśnieniowe z dozownikiem pojedynczych dawek, z dozownikiem uruchamiającym wdech, inhalatory proszkowe) 2. Zasady pomocy osobie chorej i niesamodzielnej w podaniu leków podskórnym (z heparyną za pomocą ampułkostrzykawk lub insuliny za pomocą pena) 3. Sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do podawania leków różnymi drogami i iniekcji podskórnych 4. Przestrzeganie zasad aseptyki i antyseptyki 5. Zasady pomocy osobie chorej i niesamodzielnej przy przyjmowaniu leków, w podmiotach leczniczych, jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym 	<p>4</p>	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>
<p>W53. Wymienia i rozpoznaje najczęstsze działania niepożądane poszczególnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działanie niepożądane leków 2. Interakcje leków 	<p>4</p>	<p>mgr pielęgniarstwa</p>

leków W54. Wyjaśnia interakcje leków z innymi lekami, alkoholem i pożywieniem			lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Procedury odłączenia wlewu kroplowego		2	
W.55. Opisuje procedurę odłączenia wlewu kroplowego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasady odłączania wlewu kroplowego dożylnego 2. Sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do odłączania wlewu kroplowego dożylnego 3. Przestrzeganie zasad aseptyki i antyseptyki 	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Wprowadzenie do diagnostyki laboratoryjnej		5	
W.56. Wyjaśnia rolę badań laboratoryjnych we współczesnym systemie ochrony zdrowia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wstęp do diagnostyki laboratoryjnej, rola badań 2. Zarys historyczny rozwoju diagnostyki laboratoryjnej i rola we współczesnym systemie ochrony zdrowia 	1	diagnosta laboratoryjny lub lekarz medycyny specjalista diagnostyki laboratoryjnej
W57. Identyfikuje podstawowe badania wykonywane przez laboratorium: hematologia, biochemia, immunologia, koagulologia, OB, posiew krwi w mikrobiologii, badania immunologii transfuzjologicznej, badania genetyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Badanie laboratoryjne: fazy badania, rola fazy przedlaboratoryjnej badania 2. Kontrola jakości i zapewnienie wiarygodności wyników badań 3. Grupy i rodzaje badań laboratoryjnych w poszczególnych dziedzinach medycyny 4. Aspekty prawne funkcjonowanie diagnostyki laboratoryjnej w Polsce 	4	diagnosta laboratoryjny lub lekarz medycyny specjalista diagnostyki laboratoryjnej
Temat: Zasady pobierania krwi żyłnej i włóścikowej		8	
W58. Charakteryzuje badania w zakresie POCT: glukometria, badanie moczu testem paskowym W59. Charakteryzuje dokumentację medyczną - skierowanie do badania, zgody pacjentów do wykonywania badań i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy anatomii i fizjologia układu krwionośnego 2. Miejsca pobierania krwi żyłnej i krwi włóścikowej do badań laboratoryjnych 3. Sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do pobierania krwi włóścikowej i żyłnej do badań laboratoryjnych 4. Zasady aseptyki i antyseptyki 	4	diagnosta laboratoryjny lub lekarz medycyny specjalista diagnostyki laboratoryjnej

przetwarzania danych			
<p>W60. Ocenia przygotowanie pacjenta do badania</p> <p>W61. Wskazuje miejsca pobrania krwi żyłnej i krwi włośniczkowej</p> <p>W62. Wymienia sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do pobrania krwi włośniczkowej i żyłnej oraz wydaliny i wydzieliny</p> <p>W63. Korzysta z dokumentacji dotyczącej kierowania pacjentów na badania krwi oraz archiwizowania wyników tych badań</p> <p>W64. Korzysta z dokumentacji prowadzonej w podmiocie leczniczym, jednostce organizacyjnej pomocy społecznej domu pacjenta oraz dokumentacji towarzyszącej przesyłanym do badań materiałom</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie pacjenta do badania i problemy występujące w fazie przedanalizy badania 2. Techniki pobierania krwi żyłnej i włośniczkowej 	4	<p>diagnosta laboratoryjny lub lekarz medycyny specjalista diagnostyki laboratoryjnej</p>
Temat: Zasady postępowania z próbkami krwi		4	
<p>W65. Wykazuje się znajomością procedur przygotowawczych dla próbek przesyłanych do laboratorium</p> <p>W66. Opisuje dokumenty towarzyszące materiałowi przesyłanemu do medycznego laboratorium diagnostycznego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sposób przechowywania i zabezpieczania krwi żyłnej i włośniczkowej do momentu wykonania określonych badań laboratoryjnych 2. Najczęściej spotykane niezgodności i działania naprawcze 3. Zasady prowadzenia dokumentacji medycznej 	4	<p>diagnosta laboratoryjny lub lekarz medycyny specjalista diagnostyki laboratoryjnej</p>
Temat: Zasady prowadzenia badań POCT		8	
<p>W67. Omawia wymagania prawne i wytyczne i normy w zakresie badań POCT</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola badań POCT we współczesnym systemie ochrony zdrowia 2. Badania POCT w poszczególnych dziedzinach medycyny laboratoryjnej 3. Rodzaje i typy badań POCT 	4	<p>diagnosta laboratoryjny lub lekarz medycyny specjalista diagnostyki</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Organizacja badań POCT w jednostkach ochrony zdrowia 5. Organizacja multidyscyplinarnego zespołu ds. badań POCT: role w zespole i podział zadań 6. Aktualne wymagania prawne i wytyczne w zakresie badań POCT 7. Omówienie normy PN-EN ISO 22870 8. Sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do przeprowadzenia badań POCT 		laboratoryjnej
<p>W68. Opisuje zasady poprawnego wykonania badań POCT</p> <p>W69. Współpracuje z pozostałymi członkami zespołu terapeutycznego: lekarzem, pielęgniarką/położną i diagnostą laboratoryjnym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie pacjenta do badania i problemy występujące w fazie przedanalizy badania 2. Zasady wykonania badań POCT 3. Kontrola jakości i zapewnienie wiarygodności wyników badań POCT 4. Najczęściej spotykane niezgodności i działania naprawcze 5. Zasady prowadzenia dokumentacji medycznej 	4	diagnosta laboratoryjny lub lekarz medycyny specjalista diagnostyki laboratoryjnej
Razem liczba godzin		75	
<p>Wszyscy wykładowcy w ramach prowadzonych zajęć tworzą warunki do kształtowania następujących kompetencji społecznych:</p>	<ol style="list-style-type: none"> K1. Szanuje godność i autonomię podopiecznego K2. Przestrzega tajemnicy zawodowej K3. Przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych K4. Przestrzega praw pacjenta K5. Aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w celu poprawy jakości pracy opiekuna medycznego K6. Rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość K7. Wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem 		
<p>Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>Kontrola pisemna – końcowy egzamin testowy obejmujący m.in. treści modułu III</p>		

Moduł IV

Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych dla osoby chorej i niesamodzielnej z uwzględnieniem opieki nad osobami z demencją - część teoretyczna (e-learning) - 12 godz.

Cel kształcenia:

Uzupełnienie wiedzy z podstaw pielęgnacji osoby chorej, z uwzględnieniem opieki nad osobami z zespołem otępiennym/demencją. Ponadto będzie posiadał wiedzę z zakresu zasad komunikacji z osobą z zespołem otępiennym oraz jej rodziną a także wiedzę z zakresu pomocy osobie chorej i niesamodzielnej z zespołem otępiennym w wykonywaniu czynności życia codziennego i utrzymaniu aktywności fizycznej

Efekty uczenia się	Treści kształcenia	Liczba godzin	Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia
Temat: Podstawy z zakresu chorób neurodegeneracyjnych		4	
W70. Wyjaśnia pojęcie opieka w kontekście skutków niesamodzielności W71. Wyjaśnia pojęcia jednostek chorobowych dotyczących chorób neurodegeneracyjnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy z zakresu: neurologii, opieki paliatywnej, geriatrici, fizjoterapii 2. Problemy opiekuńczo–pielęgnacyjne osób niesamodzielnych, w tym osób z utratą pamięci 3. Skala zachowań agresywnych w przypadku chorób neurodegeneracyjnych	4	lekarz medycyny specjalista w zakresie neurologii lub chorób wewnętrznych lub geriatrici lub

			mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Czynności opiekuńcze świadczone na rzecz osób z zespołem otępiennym/demencją		4	
W72. Omawia czynności opiekuńcze podejmowane wobec osoby chorej i niesamodzielnej W73. Uzasadnia znaczenie różnicowania osobistego zaangażowania opiekuna medycznego przy wykonywaniu czynności opiekuńczych na: asystowanie, pomaganie i zastąpienie osoby niesamodzielnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czynności opiekuńcze świadczone na rzecz osób z zespołem otępiennym/demencją - świadczenia realizowane w warunkach stacjonarnych - świadczenia realizowane w warunkach domowych 2. Bezpieczeństwo pacjenta 	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
W74. Omawia zasady i procedury dotyczące wykonywania czynności opiekuńczych związanych z utrzymaniem warunków niezbędnych do życia i bezpieczeństwem funkcjonalnym w zakresie mobilności, samoobsługi, kształtowania codziennego życia i kontaktów społecznych W75. Opisuje trudne sytuacje życiowe i formy wspierania osoby chorej i niesamodzielnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy dnia codziennego pacjenta z zespołem otępiennym – towarzyszenie w chorobach otępiennych 2. Podtrzymywanie aktywności fizycznej i intelektualnej, stale dostosowywanej do pogarszających się możliwości chorego w chorobach otępiennych 3. Życie z chorym z zespołem otępiennym/demencją 	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Temat: Bariery komunikacyjne u osób z zespołem otępiennym/demencją		4	
W76. Omawia rolę opiekuna medycznego w adaptacji osoby chorej i niesamodzielnej do pobytu w podmiotach leczniczych lub jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bariery komunikacyjne u osób z zespołem otępiennym/demencją 2. Społeczne bariery psychologiczne 3. Bariery techniczne 4. Tworzenie przyjaznego środowiska dla osób z zespołem 	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa

<p>W77. Wymienia główne zakresy współdziałania w obszarze aktywizowania i usprawniania ruchowego osoby chorej i niesamodzielnej</p> <p>W78. Omawia podstawowe zadania zespołu terapeutycznego i wymienia kompetencje jego członków w procesie opieki nad osobą chorą i niesamodzielną, w tym lekarza, pielęgniarki, fizjoterapeuty, terapeuty zajęciowego, logopedy, psychologa, dietetyka.</p>	<p>otępiennym/demencją</p> <p>5. Aktywności dla osób z zespołem otępiennym/demencją</p> <p>6. Współpraca z zespołem terapeutycznym i opiekuńczym</p>		
<p>W79. Omawia proces komunikacji interpersonalnej</p> <p>W80. Charakteryzuje różne techniki komunikacji interpersonalnej z osobą chorą i niesamodzielną i jej rodziną</p>	<p>1. Komunikacja z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną</p>	2	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>
Razem liczba godzin		12	
<p>Wszyscy wykładowcy w ramach prowadzonych zajęć tworzą warunki do kształtowania następujących kompetencji społecznych:</p>	<p>K1. Szanuje godność i autonomię podopiecznego</p> <p>K2. Przestrzega tajemnicy zawodowej</p> <p>K3. Przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych</p> <p>K4. Przestrzega praw pacjenta</p> <p>K5. Aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w celu poprawy jakości pracy opiekuna medycznego</p> <p>K6. Rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość</p> <p>K7. Wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem</p>		
<p>Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>Kontrola pisemna – końcowy egzamin testowy obejmujący m.in. treści modułu IV</p>		

Moduł V

Prowadzenie przyłóżkowej aktywizacji z wykorzystaniem elementów gimnastyki osiowo-symetrycznej w trzech płaszczyznach jednocześnie

- część teoretyczna (e-learning) - 23 godz.

Cel kształcenia:

Nabycie wiedzy z podstaw fizjoterapii, w szczególności w zakresie usprawniania ruchowego osób chorych i niesamodzielnych, w tym po przebytych chorobach wirusowych i zakaźnych, z uwzględnieniem COVID-19 oraz z zakresu indywidualnego ułożenia ciała w systemie osiowo-symetrycznym, rodzajów ćwiczeń, możliwości wspomagania osoby chorej i niesamodzielnej w ich wykonywaniu i monitorowaniu postępów uzyskiwanych efektów, po zastosowaniu mikroruchów.

Efekty uczenia się	Tematyka zajęć	Liczba godzin	Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia
Temat: Podstawy fizjoterapii, omówienie zasad leczenia w oparciu o wykorzystanie kinezyterapii, masażu i fizykoterapii		4	
W81. Wymienia podstawowe zagadnienia z zakresu fizjoterapii	1. Cele i potrzeby fizjoterapii u pacjentów wymagających stałej opieki, wyjaśnienie potrzeby stosowania określonego rodzaju bodźca leczniczego	2	mgr fizjoterapii
W82. Rozpoznaje podstawowe zaburzenia wpływające na ograniczenia funkcjonalne	1. Możliwości lecznicze kinezyterapii, masażu i fizykoterapii i ich wpływ na funkcjonowanie osoby wymagającej stałej opieki	2	mgr fizjoterapii
Temat: Rodzaje zaburzeń u pacjentów z chorobami przewlekłymi i po urazach wymagających stałej opieki (min. zaburzenia neurologiczne, onkologiczne, kardiologiczne, ortopedyczne u dzieci i dorosłych, pacjent geriatryczny)		4	
W83. Wymienia zaburzenia występujące u pacjentów z chorobami przewlekłymi i po urazach	1. Zaburzenia neurologiczne, kardiologiczne, oddechowe, w tym astma, choroby ortopedyczne, onkologiczne i inne jak np.: nietrzymanie moczu, wpływające na możliwości funkcjonalne pacjentów wymagających stałej opieki	2	mgr fizjoterapii
W84. Wyjaśnia neurologiczne	1. Podstawowe różnice między jednostkami chorobowymi: m.in.	2	mgr fizjoterapii

wspomaganie ćwiczeniami w jednostkach chorobowych, m.in.: wylew, udar, stwardnienie rozsiane, choroba Parkinsona	wylew, udar, stwardnienie rozsiane, choroba Parkinsona, z punktu widzenia fizjoterapii i usprawniania pacjenta wymagającego stałej opieki		
Temat: Podstawowe zasady fizjoterapii u pacjentów z chorobami przewlekłymi i po urazach, wymagającymi stałej opieki (choroby neurologiczne dzieci i dorosłych, geriatryczne, onkologiczne, kardiologiczne, ortopedyczne)		6	
W85. Opisuje zasady fizjoterapii pacjentów z zaburzeniami neurologicznymi, geriatrycznymi, kardiologicznymi, ortopedycznymi i onkologicznymi	1. Zasady fizjoterapii pacjentów z chorobami przewlekłymi i po urazach wymagającymi stałej opieki (choroby neurologiczne dzieci i dorosłych, geriatryczne, onkologiczne, kardiologiczne, ortopedyczne)	6	mgr fizjoterapii
Temat: Zasady wykonywania ćwiczeń leczniczych dla osoby dorosłej i dziecka		6	
W86. Opisuje zasady wykonania i doboru ćwiczeń rehabilitacyjnych dla dziecka i osoby dorosłej	1. Dobór ćwiczeń adekwatnie do rodzaju i stopnia dysfunkcji	4	mgr fizjoterapii
W87. Przedstawia możliwości wykorzystania zaopatrzenia ortopedycznego dla pacjentów leżących	1. Możliwości doboru zaopatrzenia ortopedycznego adekwatnie do rodzaju i stopnia dysfunkcji	2	mgr fizjoterapii
Temat: Zasady wykonania ćwiczeń wielopłaszczyznowych, np. wg PNF lub gimnastyki osiowo-symetrycznej trójpłaszczyznowej GOST		3	
W88. Opisuje zasady wykonania ćwiczeń wielopłaszczyznowych wg PNF lub gimnastyki osiowo-symetrycznej trójpłaszczyznowej GOST	1. Zasady i cele stosowania ćwiczeń wielopłaszczyznowych w odniesieniu do możliwości funkcjonalnych pacjentów	3	mgr fizjoterapii
Razem liczba godzin		23	
Wszyscy wykładowcy w ramach prowadzonych zajęć tworzą warunki do kształtowania następujących kompetencji społecznych:	K1. Szanuje godność i autonomię podopiecznego K2. Przestrzega tajemnicy zawodowej K3. Przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych K4. Przestrzega praw pacjenta K5. Aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w celu poprawy jakości pracy opiekuna medycznego		

	K6. Rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość K7. Wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu	Kontrola pisemna – końcowy egzamin testowy obejmujący m.in. treści modułu V

IV. HARMONOGRAM REALIZACJI KURSU KWALIFIKACYJNEGO – CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

Moduł III

Wykonywanie wybranych czynności z zakresu opieki medycznej

– część praktyczna - 102 godz.

Cel kształcenia

Po ukończeniu modułu uczestnik kursu zdobędzie wiedzę w celu kształtowania umiejętności wykonywania wybranych czynności medycznych, w tym na zlecenie lekarza lub pielęgniarki. Ponadto potrafi pobierać krew żylną i włosniczkową do badań laboratoryjnych oraz pobierać materiał do badań laboratoryjnych z górnych dróg oddechowych w celu wykonania testu diagnostycznego a także wykonywać testy mikrobiologiczne i mykologiczne, z wyłączeniem wymazów z dróg rodnych.

Efekty uczenia się	Tematyka zajęć	Liczba godzin	Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia
U1. Wykonuje płukanie jamy ustnej, gardła, oka i rany niepowikłanej	1. Płukanie jamy ustnej, gardła, oka i rany niepowikłanej	4	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
U2. Zmienia opatrunek na ranie niepowikłanej z zachowaniem zasad postępowania higienicznego, aseptycznego i antyseptycznego	1. Zmiana opatrunku na ranie niepowikłanej, poinformowanie pielęgniarki i odnotowanie w dokumentacji medycznej pacjenta	8	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
U3. Identyfikuje zaburzenia połykania u osoby chorej i niesamodzielnej, U4. Rozpoznaje powikłania leczenia dietetycznego w zakresie podstaw opieki pielęgnacyjnej	1. Rozpoznawanie zaburzenia połykania u osoby chorej i niesamodzielnej 2. Rozpoznanie powikłań leczenia dietetycznego	4	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa

<p>U5. Utrzymuje higienę i pielęgnuje skórę wokół niepowikłanej tracheostomii, gastrostomii, ileostomii, kolostomii</p>	<p>1. Utrzymywanie higieny i pielęgnowanie skóry wokół niepowikłanej tracheostomii, gastrostomii, ileostomii, kolostomii</p>	<p>8</p>	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>
<p>U6. Wykonuje odłączenie wlewu kroplowego</p>	<p>1. Wykonanie ćwiczeń odłączenia wlewu kroplowego</p>	<p>8</p>	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>
<p>U7. Wykonuje gimnastykę oddechową U8. Wykonuje nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia czynne i bierne U9. Pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w korzystaniu z koncentratora tlenu oraz w wykonywaniu inhalacji</p>	<p>1. Wykonywanie wybranych czynności opieki nad pacjentem z trudnościami oddychania 2. Wykonanie gimnastyki oddechowej 3. Wykonanie nacierania, oklepywania, ćwiczeń czynnych i biernych 4. Pomoc osobie chorej i niesamodzielnej w korzystaniu z tlenu, z koncentratora tlenu 5. Pomoc w wykonywaniu inhalacji 6. Zachowanie zasad bezpieczeństwa z butlą tlenową, kontrola źródła tlenu</p>	<p>8</p>	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>
<p>U10. Podaje leki przez układ pokarmowy (doustnie, podjęzykowo, okołopoliczkowo, doodbytniczo) lub na skórę U11. Podaje leki przez układ oddechowy (nebulizatory, inhalatory ciśnieniowe z dozownikiem pojedynczych dawek, z dozownikiem uruchamiającym wdech, inhalatory proszkowe) U12. Rozpoznaje najczęstsze działania niepożądane poszczególnych leków U13. Powiadamia lekarza lub pielęgniarkę o</p>	<p>1. Podawanie leków osobie chorej i niesamodzielnej na zlecenie lekarza lub pielęgniarki ze zwróceniem uwagi na działania niepożądane 2. Podawanie leków przez układ pokarmowy (doustnie, podjęzykowo, okołopoliczkowo, doodbytniczo) lub na skórę 3. Podawanie leków przez układ oddechowy (nebulizatory, inhalatory ciśnieniowe z dozownikiem pojedynczych dawek, z dozownikiem uruchamiającym wdech, inhalatory proszkowe) 4. Zasady powiadamiania lekarza lub pielęgniarki o wystąpieniu zdarzeń niepożądanych</p>	<p>12</p>	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>

wystąpieniu działań niepożądanych poszczególnych leków			
U14. Podaje wybrane leki podskórnie U15. Rozpoznaje najczęstsze działania niepożądane poszczególnych leków U16. Powiadamia lekarza lub pielęgniarkę o wystąpieniu działań niepożądanych poszczególnych leków U17. Przechowuje i przygotowuje leki zgodnie z obowiązującymi standardami	<ol style="list-style-type: none"> Ćwiczenia w zakresie pomocy w podawaniu wybranych leków drogą podskórną (leki przeciwzakrzepowe z ampułkostrzykawek oraz insulinę z pena), ze zwróceniem uwagi na działania niepożądane: <ul style="list-style-type: none"> - samodzielne podskórne podanie heparyny ampułkostrzykawką 50 razy - samodzielne podskórne podanie insuliny za pomocą pena 50 razy Ćwiczenia w zakresie przechowywania i przygotowania leków 	4	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
U18. Wykonuje test diagnostyczny dla oznaczenia ciał ketonowych w moczu, w miejscu opieki nad pacjentem U19. Wykonuje czynności z zakresu pobierania krwi żyłnej i włóścikowej do badań laboratoryjnych	<ol style="list-style-type: none"> Ćwiczenie umiejętności pobierania krwi żyłnej i włóścikowej do badań laboratoryjnych Praktyczne aspekty pobierania materiału do badań różnymi technikami: <ul style="list-style-type: none"> - samodzielne wykonanie 50 pobrań krwi żyłnej - samodzielne wykonanie 20 pobrań krwi włóścikowej 	24	diagnosta laboratoryjny
U20. Pobiera materiał do badania różnymi technikami zgodnie z procedurami i zasadami BHP obowiązującymi w podmiocie leczniczym. U21. Stosuje zasady przechowywania i opracowywania pobranego materiału przed dostarczeniem go do medycznego laboratorium diagnostycznego. U22. Wykonuje badania w zakresie POCT: glukometria, badanie moczu testem paskowym U23. Prowadzi dokumentację medyczną – skierowanie do badania, zgody pacjentów	<ol style="list-style-type: none"> Samodzielne wykonanie 20 pobrań wymazów do badań mikrobiologicznych: <ul style="list-style-type: none"> - samodzielne zabezpieczenie próbek moczu i kału, - samodzielne pobranie próbek śliny. Praktyczne aspekty wykonywania badań POCT Zasady prawidłowej obsługi testów paskowych do badania moczu oraz zapewnienia jakości i wiarygodności wyników badań Wykonanie 50 badań przy użyciu testów paskowych Ćwiczenia w zakresie przechowywania pobranego materiału przed dostarczeniem do laboratorium Prowadzenie dokumentacji medycznej związanej z pobraniem materiału 	16	diagnosta laboratoryjny lub magister pielęgniarstwa

do wykonywania badań i przetwarzania danych. U24. Wykonuje czynności z zakresu pobierania materiału do wykonania testów mikrobiologicznych i mykologicznych, z wyłączeniem wymazów z dróg rodnych U25. Wykonuje inne testy paskowe, w miejscu opieki nad pacjentem			
U26. Karmi osobę chorą i niesamodzielną drogą doustną oraz dojelitową, lub pomaga podczas karmienia ²	1. Wykonywanie ćwiczeń karmienia osoby chorej i niesamodzielnej drogą doustną oraz dojelitową – przez zgłębnik lub gastrostomię, w tym PEG (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy) (metodą porcji), lub pomoc podczas karmienia ²	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
U27. Obserwuje i rejestruje rodzaj i objętość przyjmowanych posiłków oraz płynów u osób ze stwierdzonymi zaburzeniami odżywiania ³	1. Wykonywanie ćwiczeń w zakresie dobowej zbiórki moczu i bilans płynów ³	1	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
U28. Wymienia worek stomijny ⁴	1. Wykonywanie ćwiczeń w zakresie wymiany worka stomijnego u pacjentów w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym ⁴	2	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
U29. Wymienia worek na mocz ⁵ U30. Dobiera, zakłada i wymienia produkty chłonne ⁶	1. Wykonywanie ćwiczeń w zakresie wymiany worka na mocz ⁵ 2. Wykonywanie wymiany produktów chłonnych ⁶	1	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa
Razem liczba godzin na realizację zajęć i wykonanie ćwiczeń		102	

^{2, 3, 4, 5, 6} wykonywanie ćwiczeń dotyczy osób, które ukończyły kształcenie w zawodzie opiekun medyczny przed 1 września 2019 r,

<p>Wszyscy wykładowcy w ramach prowadzonych zajęć tworzą warunki do kształtowania następujących kompetencji społecznych:</p>	<p>K1. Szanuje godność i autonomię podopiecznego K2. Przestrzega tajemnicy zawodowej K3. Przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych K4. Przestrzega praw pacjenta K5. Aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w celu poprawy jakości pracy opiekuna medycznego K6. Rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość K7. Wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem</p>
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Pracownia zabiegów pielęgnacyjnych oraz czynności opiekuńczych wyposażona w:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) zestaw sprzętu do nauki gimnastyki oddechowej b) wyroby medyczne do pielęgnacji pacjenta leżącego c) środki pielęgnacyjne, zestaw do zabiegów przeciwzapalnych, jałowe materiały opatrunkowe d) stoliki zabiegowe, tace, środki dezynfekcyjne e) sprzęt do nauki podawania leków drogą układu oddechowego, w tym sprzęt do tlenoterapii f) stanowisko do nauki pobierania krwi żyłnej i włosniczkowej do badań g) sprzęt do nauki karmienia pacjenta różnymi metodami h) trenażery do nauki: <ul style="list-style-type: none"> – odłączania wlewów kroplowych (model ramienia osoby dorosłej) – iniekcji podskórnych (w różne okolice np. w ramię, udo, brzuch) – pielęgnacji stomii – pielęgnacji ran – pielęgnacji odleżyn – zabezpieczania dróg oddechowych u dorosłego <p>Podmiot realizujący część praktyczną kursu posiada lub zapewnia dostęp do gabinetu diagnostyczno-zabiegowego wyposażonego w:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) umywalkę z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnik na zużyte ręczniki, pojemniki na odpady medyczne i inne odpady b) zlewozmywak z baterią do mycia narzędzi i sprzętu wielokrotnego użytku

	<ul style="list-style-type: none"> c) parawany lub kotary w liczbie niezbędnej do zapewnienia intymności pacjentom d) statywy lub stojaki do wlewów kroplowych e) sprzęt i środki umożliwiające segregację odpadów medycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa f) sprzęt do nauki podawania leków drogą doustną g) zestaw sprzętu do nauki wykonywania testów diagnostycznych dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi włosniczkowej i w moczu oraz cholesterolu we krwi włosniczkowej (glukometr wraz z niezbędnym osprzętem, analizator cholesterolu z akcesoriami, inne testy paskowe) h) sprzęt do nauki pobierania materiału do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych uwzględniający rodzaj badania i materiału, w tym: narzędzia i aparatura diagnostyczna, dokumentacja medyczna, sprzęt i materiały laboratoryjne (igły, zestawy próżniowe, strzykawki, próbówki, stazy, plastry, kompresy jałowe, materiały i środki do dezynfekcji skóry, pojemniki na odpady medyczne i materiał zakaźny) i) fantomy do nauki pobierania krwi
<p>Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu</p>	<p>Wykonanie ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wykonanie 20 pobrań krwi żyłnej 2. wykonanie 10 pobrań krwi włosniczkowej 3. wykonanie 10 pobrań wymazów do badań mikrobiologicznych 4. wykonanie 20 iniekcji podskórnych ampułkostrzykawką 5. wykonanie 20 iniekcji podskórnych za pomocą pena

Moduł IV

Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych dla osoby chorej i niesamodzielnej z uwzględnieniem opieki nad osobami z demencją – część praktyczna (10 godz.)

Cel kształcenia

Po ukończeniu modułu uczestnik kursu uzupełni wiedzę z podstaw pielęgnacji osoby chorej z uwzględnieniem opieki nad osobami z zespołem otępiennym/demencją. Ponadto będzie posiadał wiedzę i umiejętności z zakresu zasad komunikacji z osobą z zespołem otępiennym oraz jej rodziną a także pomagał osobie chorej i niesamodzielnej z zespołem otępiennym w wykonywaniu czynności życia codziennego i utrzymaniu aktywności fizycznej.

Efekty uczenia się	Treści kształcenia	Liczba godzin	Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia
U31. Dobiera metody i techniki do wykonywania czynności opiekuńczych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności funkcjonalnej osoby chorej i niesamodzielnej U32. Dobiera materiały, środki i sprzęt do wykonywania czynności opiekuńczych U33. Sporządza plan czynności opiekuńczych U34. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i procedur podczas wykonywania czynności opiekuńczych U35. Przestrzega procedur postępowania ze sprzętem, materiałami i środkami pomocniczymi do wykonywania czynności opiekuńczych, U36. Wykonywanie pomiarów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie czynności opiekuńczych i higienicznych z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielnej 2. Wykonywanie czynności opiekuńczych wobec osoby chorej i niesamodzielnej 3. Podejmowanie działań opiekuńczych w zależności od stopnia samodzielności pacjenta w starszym wieku i przestrzegania praw pacjenta 4. Planowanie i wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych z uwzględnieniem stanu pacjenta, stosowanie profilaktyki i pielęgnacji przeciwoleżynowej, stosowanie przepisów prawa dotyczących praw pacjenta, współpraca z lekarzem, pielęgniarką i innymi członkami zespołu terapeutycznego w zakresie planowania i realizacji planu opieki nad osobą chorą i niesamodzielną 5. Wykonywanie czynności związanych z pomocą w karmieniu lub karmieniem pacjenta 6. Wykonywanie zabiegów przeciwzapalnych i kąpieeli leczniczych	6	mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa

<p>antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi temperatury ciała, obliczania wskaźnika masy ciała osoby z zespołem otępiennym/demencją</p> <p>U37. Prowadzi dzienniczek czynności opiekuńczych, higienicznych i pielęgnacyjnych świadczonych osobie z zespołem otępiennym</p>	<p>na zlecenie lekarza lub pielęgniarki</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Zapewnienie osobie chorej i niesamodzielnej estetycznego wyglądu łóżka i najbliższego otoczenia oraz wygodnego i bezpiecznego ułożenia 8. Zapewnienie pacjentowi warunków intymności i poszanowania godności osobistej, zaspokajanie potrzeb bio-psycho-społecznych 9. Wykonywanie pomiarów antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, saturacji krwi, temperatury ciała, obliczania wskaźnika masy ciała osoby z zespołem otępiennym/demencją 10. Dokumentowanie wykonywanych czynności realizowanych we współpracy z członkami zespołu terapeutycznego 		
<p>U38. Pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w wykonywaniu czynności życia codziennego i utrzymaniu aktywności fizycznej</p> <p>U39. Udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w adaptacji do zmian funkcjonalnych wywołanych poważnym urazem, zaawansowaną chorobą przewlekłą, chorobą terminalną lub zaawansowaną starością,</p> <p>U40. Udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w procesie adaptacji podczas pobytu w podmiotach leczniczych lub jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej</p> <p>U41. Współdziała z pielęgniarkami w minimalizowaniu negatywnych przeżyć psychicznych i fizycznych związanych z</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w sytuacjach dla niej trudnych 2. Aktywizacja i organizacja czasu wolnego 3. Asystowanie pielęgniarce i innemu personelowi medycznemu podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych, konserwacji, dezynfekcji przyborów i narzędzi stosowanych podczas wykonywania zabiegów 4. Popularyzowanie zachowania prozdrowotnego – promocja zdrowia 5. Przekazywanie pielęgniarce, lekarzowi informacji o zaobserwowanych zmianach w stanie zdrowia 6. Przeprowadzanie edukacji w zakresie utrzymania higieny osobistej i zastosowania zabiegów pielęgnacyjnych 7. Respektowanie indywidualnych praw pacjenta 8. Rozpoznawanie problemów opiekuńczych i pielęgnacyjnych u osoby chorej i niesamodzielnej 9. Zasady komunikacji interpersonalnej z osobą z zespołem otępiennym/demencją 	4	<p>mgr pielęgniarstwa lub specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa</p>

<p>procesem diagnostyczno-terapeutycznym U42. Tworzy warunki sprzyjające efektywnemu komunikowaniu się U43. Nawiązuje relacje z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną, zmniejsza ich niepokój i poczucie wyobcowania U44. Stosuje zasadę pierwszego kontaktu i efektywnego porozumiewania się w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną U45. Stosuje różne metody werbalnego i pozawerbalnego porozumiewania się</p>			
<p>Razem liczba godzin na realizację zajęć i wykonanie ćwiczeń</p>		<p>10</p>	
<p>Wszyscy wykładowcy w ramach prowadzonych zajęć tworzą warunki do kształtowania następujących kompetencji społecznych:</p>	<p>K1. Szanuje godność i autonomię podopiecznego K2. Przestrzega tajemnicy zawodowej K3. Przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu oraz ochrony informacji i danych K4. Przestrzega praw pacjenta K5. Aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w celu poprawy jakości pracy opiekuna medycznego K6. Rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość K7. Wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem</p>		
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Pracownia zabiegów pielęgnacyjnych oraz czynności opiekuńczych wyposażona w: a) apteczkę zaopatrzoną w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy b) fantomy pielęgnacyjne osoby dorosłej do nauki czynności higienicznych osoby dorosłej c) fantom pielęgnacyjny geriatryczny d) podnośnik pacjenta e) łóżko ortopedyczne f) wózek inwalidzki służący do transportowania pacjenta g) zestaw sprzętu do nauki wykonania pomiarów i oceny parametrów funkcji organizmu, w</p>		

	<p>tym co najmniej: termometr do pomiaru ciepłoty ciała na podczerwień, ciśnieniomierz elektroniczny i sprężynowy, pulsoksymetr, waga lekarska</p> <p>h) zestaw do profilaktyki odleżynowej</p> <p>i) zestaw wyposażenia sanitarnego i higienicznego: dozownik na mydło, ręczniki, środek dezynfekcyjny, kosz i worki na odpady</p> <p>j) łóżka szpitalne elektryczne z oprzyrządowaniem i szafkami przyłóżkowymi z regulowanym blatem</p> <p>k) bieliznę pościelową i osobistą</p> <p>l) parawany, taborety, pojemnik na brudną bieliznę, pojemniki na odpady</p> <p>m) sprzęt do przemieszczania chorych: chodziki, ślizgi</p> <p>n) materace przeciwoleżynowe, udogodnienia dla chorych</p> <p>o) sprzęt rehabilitacyjny i ortopedyczny</p> <p>p) zestaw sprzętu do nauki gimnastyki oddechowej</p> <p>q) wyroby medyczne do pielęgnacji pacjenta leżącego</p> <p>r) środki pielęgnacyjne, zestaw do zabiegów przeciwzapalnych, jałowe materiały opatrunkowe</p> <p>s) stoliki zabiegowe, tace, środki dezynfekcyjne</p> <p>t) sprzęt do nauki karmienia pacjenta różnymi metodami</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu</p>	<p>Wykonanie ćwiczeń:</p> <p>- opracowanie przykładowego planu opieki nad pacjentem z zespołem otępiennym/demencją</p>

Moduł V

Prowadzenie przyłóżkowej aktywizacji z wykorzystaniem elementów gimnastyki osiowo-symetrycznej w trzech płaszczyznach jednocześnie

– część praktyczna - 8 godz.

Cele modułu

Po ukończeniu modułu uczestnik kursu nabeździe wiedzę z podstaw fizjoterapii, w szczególności w zakresie usprawniania ruchowego osób chorych i niesamodzielnych, w tym po przebytych chorobach wirusowych i zakaźnych z uwzględnieniem COVID 19. Ponadto będzie posiadał umiejętności indywidualnego ułożenia ciała w systemie osiowo-symetrycznym oraz będzie wspomagał osobę chorą i niesamodzielną w wykonywaniu ćwiczeń i monitorował postęp uzyskiwanych efektów, po zastosowaniu mikroruchów.

Efekty uczenia się	Treści kształcenia	Liczba godzin	Kwalifikacje osób prowadzących zajęcia
U46. Indywidualizuje ułożenie ciała w systemie osiowo-symetrycznym w trzech płaszczyznach jednocześnie	1. Określanie czucia ułożenia ciała w przestrzeni – postawa habitualna	1	mgr fizjoterapii
U47. Stosuje indywidualne działania terapeutyczne i rehabilitacji ruchowej	1. Stosowanie ćwiczeń wielopłaszczyznowych w odniesieniu do możliwości funkcjonalnych pacjentów	1	mgr fizjoterapii
U48. Pomaga w wykonywaniu ćwiczeń osiowo-symetrycznych	1. Prowadzenie przyłóżkowej aktywizacji osób chorych i niesamodzielnych z wykorzystaniem ćwiczeń osiowo – symetrycznych w trzech płaszczyznach jednocześnie	4	mgr fizjoterapii
U49. Wspomaga indywidualne wykonywanie ćwiczeń przez osobę chorą i niesamodzielną	1. Wspomaganie indywidualne wykonywania ćwiczeń przez osobę chorą i niesamodzielną	2	mgr fizjoterapii
Razem liczba godzin na realizację zajęć i wykonanie ćwiczeń		8	
Wszyscy wykładowcy w ramach prowadzonych zajęć tworzą warunki do kształtowania następujących kompetencji społecznych:	K1. Szanuje godność i autonomię podopiecznego K2. Przestrzega tajemnicy zawodowej K3. Przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz ochrony informacji i danych		

	<p>K4. Przestrzega praw pacjenta</p> <p>K5. Aktualizuje swoją wiedzę i umiejętności zawodowe w celu poprawy jakości pracy opiekuna medycznego</p> <p>K6. Rozwija takie cechy jak: spostrzegawczość, sumienność, troskliwość, cierpliwość</p> <p>K7. Wykazuje się wrażliwością, empatią, odpowiedzialnością oraz kulturą osobistą i taktem</p>
Stosowane środki dydaktyczne	Instrukcje ćwiczeń, maty do ćwiczeń, piłki, drążki do ćwiczeń, półwałek, taśmy
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	<p>Wykonanie ćwiczeń:</p> <p>1) przyłóżkowa aktywizacja pacjenta z wykorzystaniem ćwiczeń osiowo – symetrycznych w trzech płaszczyznach jednocześnie</p>